1. Giriş

Bu dokümanda, Qt Creator IDE'si ile nasıl DDS uygulamaları geliştirebileceğimizi irdeleyeceğiz. Yazılan DDS uygulamaları, C++ dilinde olacak ve Qt Creator'ın C++ diline odaklı geliştirdiği IDE'si sayesinde problemli kaynak kodları kolayca 'debug' (hata ayıklama) işlemleri yapabileceğiz. Eğer daha önce Qt Creator ile çalışılmamış ise basit bir 'HelloWorld' C++ projesi Qt Creator'da nasıl derleneceğine dair herhangi bir 'online tutorial' izlenmesi tavsiye edilir. Böylece temel menu fonksiyonlarına hakimiyet kazanılmış olacaktır.

Tutorial: https://www.youtube.com/playlist?list=PL2D1942A4688E9D63

Ayrıca, DDS uygulamaları tasarlanırken Prismtech firmanın geliştirdiği Opensplice DDS Community Edition kullanılmıştır.

2. Qt Creator'ın Yüklenmesi

Aşağıdaki linkteki tutorialı katip ederek, Qt5 kütüphanelerini ve Qt Creator'ı yükleyebilirsiniz http://www.bogotobogo.com/Qt/Qt5 Install Ubuntu 14 64bit.php

3. Opensplice DDS'in Yüklenmesi

Aşağıdaki linkten, DDS Community Edition Version 6.x for Linux kernel 3 and up (64-bit) Host and Target, gcc 4.6 compiler, x86 chipset (Ubuntu 12) versiyonunu indirin.

http://www.prismtech.com/dds-community/software-downloads

Not 1: Linkten indirdiğiniz DDS'i, PC'deki Downloads klasörüne indirdiğinizi farz edilerek aşağıdaki işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Not 2: '<xxx>' ile belirtilen yerler Ubuntu'daki hostname'e aittir.

Not 3: Eğer hostname'nizi bilmiyorsanız '\$ hostname' komutu ile öğrenebilirsiniz.

```
$ cd ~/
$ mkdir opt
$ mv ~/Downloads/HDE ~/opt
$ cd ~/opt/HDE/x86 64.linux
$ sudo chmod +x release.com
$ gedit release.com
  echo "<<< OpenSplice HDE Release V6.4.1404070SS For x86 64.linux,
  Date 2014-04-15 >>>"
  if [ "${SPLICE ORB:=}" = "" ]
      SPLICE ORB=DDS OpenFusion 2
      export SPLICE ORB
  fi
  if [ "${SPLICE JDK:=}" = "" ]
  then
      SPLICE_JDK=jdk
      export SPLICE JDK
  BOOST ROOT="/usr/include/boost"
  OSPL HOME="/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux"
  PATH=$OSPL HOME/bin:$PATH
  LD LIBRARY PATH=$OSPL HOME/lib${LD LIBRARY PATH:+:}$LD LIBRARY PATH
  CPATH=$OSPL HOME/include:$OSPL HOME/include/sys:${CPATH:=}
  OSPL URI=file://$OSPL HOME/etc/config/ospl unicast.xml
  OSPL_TMPL_PATH=$OSPL_HOME/etc/idlpp
  . $OSPL HOME/etc/java/defs.$SPLICE JDK
  export OSPL HOME PATH LD LIBRARY PATH CPATH OSPL TMPL PATH OSPL URI
  BOOST ROOT
# Eğer yukarıdaki source işlemini doğru yapıp yapmadığınızını kontrol
# etmek istiyorsanız, aşağıdaki komutu deneyin. Eğer çıktısı
# release.com'da tanımladığınız "/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux" ise
# işlem doğru gerçekleşmiş demektir.
$ source ~/opt/HDE/x86 64.linux/release.com
$ echo $OSPL HOME
```

Terminal 1: DDS'e Ait 'release.com' Dosyasının Düzenlenmesi

4. Derleme Öncesi Gerekli Paketlerin Yüklenmesi

```
$ sudo apt-get install gcc g++
$ sudo apt-get install autoconf
$ sudo apt-get install automake
$ sudo apt-get install build-essential
$ sudo apt-get install libboost-all-dev
```

5. DDS'e Ait Environment Değişkenlerin Tanımlanması

```
$ sudo gedit /etc/environment
# Açılan dosyaya aşağıdaki metni yapıştırın.
    PATH=/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/etc/idlpp:/home/<xxx>/opt/H
    DE/x86 64.linux/bin:/usr/local/sbin:/usr/local/bin:/usr/sbin:/usr
    /bin:/sbin:/bin:/usr/games:/usr/local/games
    OSPL HOME=/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux
    OSPL TARGET=x86 64.linux
    LD LIBRARY PATH=/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/lib
    CPATH=/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/include://home/<xxx>/opt/H
    DE/x86 64.linux/include/sys:/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/incl
    ude/dcps/C+
    +/SACPP:/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/include/dcps/C+
    +/CCPP:/home/<xxx>/opt/HDE/x86_64.linux/include/dcps/C++/isocpp
    OSPL URI=file://home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/etc/config/ospl.x
    OSPL TMPL PATH=/home/<xxx>/opt/HDE/x86 64.linux/etc/idlpp
    QTDIR=/home/<xxx>/opt/Qt5.5/5.5/gcc 64/
    CLASSPATH=/home/<xxx>/opt/HDE
# Sistem yeniden başlatılıyor!
$ sudo reboot
       Terminal 2: DDS İçin Gerekli Evironment Değişkenlerinin Tanımlanması
```

6. DDS Source (Kaynak) Kodları ve IDL Dosyası

Bu bölümde, bir DDS projesi için gerekli source kodları kendi yazdığımız bir IDL dosyasından nasıl üreteceğimizi inceleyeceğiz.

DDS'nin çalışma mekanizması kısaca hatırlatılmak istenirse; dağıtık sistemlerde gerçek-zamanlı bir haberleşmeyi hedefleyen ve bu haberleşme sırasında Publisher/Subscriber mesajlama modelini

kullanan ara katman yazılımıdır. Publisher (yayımlayıcı) tarafından yayımlanan herhangi bir mesaja ister lokalde çalışan bir DDS uygulamasına ait bir Subscriber (aboneci) tarafıdan, isterse mesaj kaynağından uzaktaki bir DDS uygulamasına ait Subscriber tarafından abone olunabilir. Gönderilen bu mesajın Publisher ve Subscriber tarafından belirli bir standarda uygun bir şekilde okuma ve yazma yapması elzemdir. Bunun için de DDS, IDL veri tipi standardını kullanmaktadır.

IDL hakkında kaynak: http://www.omg.org/gettingstarted/omg idl.htm

RFKON projesi için geliştirilen DDS uygulamalarında kullanılan IDL dosya içeriği aşağıdaki gibidir.

```
module KonSensData
   struct Msg
      string devID;
      string hostName;
      long dbm;
   #pragma keylist Msg devID
   typedef sequence<Msg> MesSeq;
   struct WifiSeq
            long timestamp[2][2];
            long userID;
            long messageID;
            MesSeq messages;
   };
   #pragma keylist WifiSeq userID
   struct BtSeq
                long timestamp[2][2];
                long userID;
            long messageID;
               MesSeq messages;
   };
   #pragma keylist BtSeg userID
   struct ServerReq
      string request;
      long requestID;
   #pragma keylist ServerReq requestID
};
                    Kod 1: KonSensData IDL Veri Tipi Formatı
```

Şekil 1'deki kod bloğu, DDS Topic'lerin arasında gerçekleşecek olan veri transferinde kullanılacak olan IDL formatındaki veri tipini ifade etmektedir. Oluşturduğumuz bu IDL dosyası, Opensplice DDS'nin içerisinde bulunan 'idlpp' executable (yürütülebilir) dosyası ile gerekli C++ source kodları üretiminde kullanılacaktır.

```
$ cd Downloads
$ git clone https://github.com/inomuh/rfkon
$ mkdir DDS_Project_with_Qt
$ cd DDS_Project_with_Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server_Requester/KonSensData.idl
~/DDS_Project_with_Qt
$ source ~/opt/HDE/x86_64.linux/release.com
$ idlpp -S -l cpp KonSensData.idl

# İşlem sonrasında yaratılan source kodları görüntülemek için aşağıdaki
# komutu kullanabilirsiniz.
$ ls
Terminal 3: IDL Dosyasında C++ Source Dosyaları Üretilmesi
```

Terminal 3'de gerçekleştirilen komutlar sonrasında;

- ccpp_KonSensData.h
- KonSensDataDcps.cpp
- KonSensDataDcps_impl.cpp
- KonSensData.h
- KonSensDataSplDcps.cpp
- KonSensData.cpp
- KonSensDataDcps.h
- KonSensDataDcps_impl.h
- KonSensDataSplDcps.h

C++ dilinde yaratılmış source kodları elde etmiş oluruz. Bu source kodlar; DDS Domain, DDS Topicleri, DDS Publisher/Subscriber, DDS DataWriter/DataReader vb. nesnelerini yaratmada kullanılacak sınıflardır.

7. KonSens İçin Geliştirilmiş DDS Projeleri

Aşağıdaki komut isteğe bağlıdır. Eğer, yukarıda tasarladığımız KonSensData.idl formatında mesaj alışverişi yapılmak isteniyorsa aşağıdaki adımlar izlenebilir. Fakat, KonSensData.idl'den farklı bir DDS uygulaması için yukarıdaki adımlar, yeni yaratılmış idl dosyası için yapılmalı ve aşağıdaki 'ServerRequester.cpp' source dosyası yerine, yeni geliştirilen veri tipine uygun DDS projeleri tasarlanmalıdır. Kısaca, aşağıdaki adımlar sadece 'ServerRequester' fonksiyonunu kullanabilmek için yapılmıştır.

```
# Not: Aşağıdaki kopyalama işlemleri her proje içeriğine göre
# değişecektir. Bu yüzden Terminal 3'de 'idlpp' komutu ile oluşturduğumuz
# ccpp KonSensData.h, KonSensDataDcps.cpp, KonSensDataDcps impl.cpp,
# KonSensData.h, KonSensDataSplDcps.cpp, KonSensData.cpp,
# KonSensDataDcps.h, KonSensDataDcps impl.h, KonSensDataSplDcps.h
# dosyaları haricindeki tüm dosyalar kopyalanmalıdır.
# Yapılan kopyalama işlemleri Server Requester projesi için geçerlidir!
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/DDSEntityManagerKonSens*
~/DDS Project with Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/CheckStatus* ~/DDS Project with Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/Timeout* ~/DDS Project with Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/tcp* ~/DDS_Project_with_Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/ServerRequester.cpp
~/DDS Project with Qt
$ cp ~/Downloads/rfkon/Server Requester/Server Requester.pro
~/DDS Project with Qt
    Terminal 4: ServerRequester ve Diğer Gerekli Source Dosyalarının Kopyalanması
```

8. Qt Creator'da DDS Projesinin Yaratılması ve Derlenmesi

Geriye, DDS_Project_with_Qt klasörüne topladığımız tüm dosyları derleme işlemi kaldı. Qt Creator'da, 'Open Project → DDS_Project_with_Qt → Server_Requester.pro' yolunu izeleyerek ServerRequester projesini açabilirsiniz.

Daha sonra derleme işlemine geçmeden öncede Server_Requester.pro dosyasının içerisindeki DDS kütüphanelerinin çoktan yazıldığını göreceksiniz. Burada size düşen tanımlanan hostnameler yerine kendinizinki ile değiştirmektir.

```
INCLUDEPATH += /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/include \
    /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/include/dcps/C++/SACPP/ \
    /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/examples/include \
    /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/include \
    /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/include/dcps/C++/SACPP/ \
    /home/bolatu/opt/HDE/x86_64.linux/examples/include \
    Sekil 1: Server_Requester.pro Dosyasındaki Hostname Değişikliği
```

Eğer hala anlaşılmayan bir nokta var ise dokümana ait tutorial videosunu izleyin.

Dokümana ait tutorial video linki: https://www.youtube.com/watch?v=3y8ua0ahqho